

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

กฎหมายและระเบียบ

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2521

ประมวลกฎหมายอาญา

ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

ข้อบังคับกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยระเบียบการดำเนินคดีอาญา พ.ศ. 2523

ระเบียบกรมอัยการว่าด้วยการดำเนินคดีอาญาของพนักงานอัยการ พ.ศ. 2528

ระเบียบการตำรวจเกี่ยวกับคดี

หนังสือ

กุลพล พลวัน. สิทธิมนุษยชนกับสหประชาชาติ. กรุงเทพมหานคร: ศูนย์บริการเอกสาร
กรมอัยการ. 2527.

คณิต ณ นคร. กฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา. กรุงเทพมหานคร: เจริญวิทย์การพิมพ์.
2528.

_____. หนังสือที่ระลึกเนื่องในวันรพี 2531.

คณิง ภาไชย. กฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา เล่ม 1. กรุงเทพมหานคร: มิตกรการ
การพิมพ์. 2530.

บรรพต วีระชัย. บทพหุศาสตร์ในระบอบการปกครองอเมริกัน. กรุงเทพมหานคร:
กรุงสยามการพิมพ์. 2523.

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์อักษรเจริญ
ทัศน์. 2525.

ประเสริฐ เมฆฉณี. หลักทัณฑ์วิทยา. กรุงเทพมหานคร: มติชนการพิมพ์. 2523.

ประเทือง กীরติบุตร. คำอธิบายประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา. กรุงเทพมหานคร:
โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง. 2521.

- โกสิน พลกุล. เอกสารประกอบการบรรยายวิชากฎหมายมหาชน. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. 2525.
- เริงธรรม ลัทพ์ดี. คำบรรยายสัมมนากฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์นิติบรรณาการ. 2529.
- สัญญา ชรรถศักดิ์ และประภาส อยชัย. คำอธิบายประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา. กรุงเทพมหานคร: กรุงเทพมหานครพิมพ์. 2529.
- วิษณุ เครืองาม. กฎหมายรัฐธรรมนูญ. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์นิติบรรณาการ. 2530.
- วิชัย ทันทิกุลานนท์. คำอธิบายวิธีพิจารณาความอาญาในศาลแขวง. สมุทรปราการ: โรงพิมพ์ปากน้ำออกเซต. 2529.
- สมพร พรหมพิทาธร. คู่มือเตรียมคดีอาญา. กรุงเทพมหานคร: ศ.ส. การพิมพ์. 2526.
- พล.ต.ต. สุวัจน์ชัย ไชยมู. คำอธิบายประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา เล่ม 2. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มิตรสยาม. 2531.
- อภิรัตน์ เพ็ชรศิริ, บุญทิพย์ นองจิตร และ ประธาน วัฒนาวณิชย์. สิทธิมนุษยชนและกระบวนการยุติธรรมทางอาญาในประเทศไทย. กรุงเทพมหานคร: เจริญวิทย์การพิมพ์. 2529.
- อุษุมติ ใจสมุทร. คำอธิบายประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ภาค 1. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์อักษรสาสน์. 2508.
- รายงานการสัมมนาเกี่ยวกับการประสานงานในกระบวนการยุติธรรม จัดโดย กระทรวงยุติธรรมและสภาพนาความ ณ สถาบันพัฒนาข้าราชการฝ่ายตุลาการ, 23-25 กันยายน. 2530.

บทความ

- ณลชัย รัตนสกาอวรงค์. "หลักกฎหมายวิธีสบัญญัติในชั้นเจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครองของกลุ่มประเทศ .". วารสารนิติศาสตร์. ฉบับที่ 4. 2528.

เกียรติขจร วัจนะสวัสดิ์. "ระเบียบการดำเนินคดีอาญากับเสรีภาพของประชาชน."

วารสารนายควม. (ฉบับพิเศษ). กุมภาพันธ์. 2524.

_____. "การควบคุมอำนาจพนักงานสอบสวนตัวอย่างของสหรัฐอเมริกา." วารสารนิติศาสตร์. กรกฎาคม 2521.

_____. "หลักประกันจากการถูกจับกุมตรวจคนที่ไม่ชอบธรรม." วารสารนิติศาสตร์. ฉบับที่ 3. ปีที่ 11. 2523.

กองการสอบสวนและนิติการ, กรมการปกครอง. "คำชี้แจงเกี่ยวกับข้อมังคัมกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยระเบียบการดำเนินคดีอาญา พ.ศ. 2523." วารสารมหาดไทย. ตุลาคม 2523.

คณิศร ณ นคร. "กรมสอบสวน : ทางแก้ความเดือดร้อนของประชาชนจริงหรือ."

อัยการนิเทศ. มกราคม 2523.

_____. "การแจ้งขอหากับเสรีภาพของประชาชน." วารสารอัยการ. มกราคม 2522.

_____. "อัยการกับการสอบสวนคดีอาญา." วารสารอัยการ. มกราคม 2522.

_____. "การปล่อยชั่วคราว : มาตรการคุ้มครองสิทธิที่กอบกู้." วารสารขอความยุติธรรม. พฤษภาคม 2531.

คณิง ภาไชย. "วิธีพิจารณาความอาญาตามกฎหมายอังกฤษ." วารสารอัยการ.

กุมภาพันธ์ 2530.

คัมภีร์ แก้วเจริญ. "จับคน : ผลของการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลในแง่ยานหลักฐาน."

วารสารอัยการ. ปีที่ 2. ฉบับที่ 13. 2522.

จิตติ กิ่งศรัทย์. "ผู้ใดควรสอบสวนคดีอาญา." บทคดีคดี. เล่มที่ 39. ตอน 2. 2525.

ธง สี่งธรรม. "ความเป็นมาและเหตุที่ว่าการประกันตัวในประเทศอังกฤษและสหรัฐอเมริกา." วารสารอัยการ. สิงหาคม 2522.

พนัส หัตถ์นิยานนท์. "สิทธิในการประกันตัวผู้ต้องหาหรือจำเลยในคดีอาญา." วารสารอัยการ. สิงหาคม 2522.

- พงศ์ เเพ็ญ ศกุนตาทัย. "ทฤษฎีการแบ่งแยกอำนาจกับการปกครองระบอบประชาธิปไตย." วารสารกฎหมายจุฬาลงกรณ์. ฉบับอนุสรณ์ศาสตราจารย์ ดร.หยุด แสงอุทัย. 2523.
- ประธาน วัฒนาวินิจฉัย. "ระบบความยุติธรรมทางอาญา : แนวความคิดเกี่ยวกับการควบคุมอาชญากรรมและกระบวนการยุติธรรม." วารสารนิติศาสตร์. กันยายน 2520.
- ประยูร กาญจนกุล. "นิติรัฐ". หนังสือวันระพี 26. 2526.
- วีระ ทรัพย์ไพศาล และกนก อินทร์พรชัย. "รายงานการดูงานศาล ณ ประเทศแคนาดา และประเทศสหรัฐอเมริกา." กฤตพาท. ปีที่ 29. 2524.
- วิชัย วิวิทเสวี. "อำนาจศาลในการวินิจฉัยข้อพิพาททางปกครอง." กฤตพาท. ปีที่ 26. 2522.
- วิษณุ วัฒนานนท์. "การคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของประชาชนโดยการเร่งรัดการพิจารณา คดี." กฤตพาท. พฤษภาคม 2526.
- พล.ต.ท. สง่า กวงฉิมพร. "ปัญหาเรื่องอำนาจหน้าที่การสอบสวนตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด." บทคดีคดี. เล่ม 40. ตอน 3. 2526.
- หยุด แสงอุทัย. "ใครควรมีอำนาจสอบสวน." วารสารนิติศาสตร์. เล่ม 1. ปีที่ 12. 2512.
- อนุชาติ คงมาลัย. "วิธีพิจารณาความอาญาในศาลแขวง." วารสารอัยการ. กันยายน 2523.
- ฉมร จันทร์สมบูรณ์. "อำนาจสืบสวน สอบสวน ฟ้องร้องในกระบวนการยุติธรรมทางอาญาของไทย." บทคดีคดี. เล่มที่ 30. ตอน 4. 2516.

วิทยานิพนธ์

- เชวง ชูศิริ. "การร้องขอให้ปล่อยจากการคุมขังโดยผิดกฎหมาย." วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต ภาควิชานิติศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. 2530.
- ร.ต.ท. สุเมธ ลิขิตชนานันท์. "เหตุในการจับ." วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต ภาควิชานิติศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. 2528.

ภาษาอังกฤษ

- A.V. Sheehan. Criminal Procedure in Scotland and France.
Edinburge, Her Majesty's Stationery Office. 1972.
- A.V. Dicey. Introduction to the Study of the Law of Constitution.
London : Macmillan. 1959.
- Gerhard O.W. Mueller. Comparative Criminal Procedure. New York :
New York University Press. 1969.
- Kerper B. Hazel. Introduction to the Criminal Justice System.
Minnesota, West Publishing Co., 1972.
- Michael Zander. Cases and Materials on The English Legal System.
London : Weidenfeld and Nicholson. 1973.
- Stinchcomb D. James. The Prevention of Crime and Delinquency in
Court Process. New Jerce Englewood Cliffs, Prentice Hall
Inc. 1975.
- Thomas J. Gardner. Detention as Related to Arrest. McGraw Hill
Inc., 1974.
- Yale Kamisar, Wayne R. Lafave, Jerold H. Israel. Modern Criminal
Procedure. St. Paul. Minn, West Publishing Co., 1974.
- Wayne R. Lafave. Arrest : The Decision to Take a Suspect into
Custody. Little, Brown and Company. 1965.

ภาคผนวก 1

ระเบียบการตำรวจเกี่ยวกับคดี

ลักษณะ 6

การควบคุม

บทที่ 1

อำนาจการควบคุม

ข้อ 127 การควบคุม คือการคุมหรือกักขังผู้ถูกจับโดยพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจในระหว่างสืบสวนและสอบสวน

ห้ามมิให้ใช้วิธีควบคุมผู้ถูกจับเกินกว่าที่จำเป็น เพื่อป้องกันมิให้เขาหนีเท่านั้น

ข้อ 128 อำนาจการควบคุม มีดังต่อไปนี้:-

(1) ห้ามมิให้ควบคุมผู้ถูกจับไว้เกินกว่าความจำเป็นตามพฤติการณ์แห่งคดีในกรณีซึ่งเป็นการผิดกฎหมาย จะควบคุมผู้ถูกจับไว้ได้เท่าเวลาที่จะตามคำให้การ และที่จรรยาวัตรเป็นใคร และที่อยู่ของเขายู่ที่ไหนเท่านั้น

(2) ห้ามมิให้ควบคุมผู้ถูกจับไว้เกินกว่าสี่สิบแปดชั่วโมง นับแต่เวลาที่ผู้ถูกจับมาถึงที่ทำการของพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจ แต่มิให้นับเวลาเดินทางตามปกติที่นำตัวผู้ถูกจับมาศาลรวมเข้าในกำหนดเวลาสี่สิบแปดชั่วโมงนั้นด้วย ในกรณีที่มีเหตุจำเป็นเพื่อทำการสอบสวน หรือมีเหตุจำเป็นอย่างอื่น จะยึดเวลาเกินกว่าสี่สิบแปดชั่วโมงก็ได้เท่าเหตุจำเป็น แต่มิให้เกินเจ็ดวัน

(3) ถ้าเกิดความจำเป็นที่จะควบคุมผู้ถูกจับไว้เกินกว่ากำหนดเวลาในวรรคก่อนเพื่อให้การสอบสวนเสร็จสิ้น ให้ส่งตัวผู้ต้องหาศาล ให้พนักงานอัยการหรือพนักงานสอบสวนยื่นคำร้องต่อศาลขอหมายขังผู้ต้องหาผู้นั้นไว้

(4) ในกรณีความผิดอาญาที่ไต่กระทำลง มีอัตราโทษจำคุกอย่างสูงไม่เกิน หกเดือน หรือปรับไม่เกินห้าร้อยบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ ศาลมีอำนาจสั่งขังได้ครั้งเดียว กำหนดไม่เกินเจ็ดวัน

(5) ในกรณีความผิดอาญาที่มีอัตราโทษจำคุกอย่างสูงเกินกว่าหกเดือน แต่ไม่ถึงสิบปี หรือปรับเกินกว่าห้าร้อยบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ ศาลมีอำนาจสั่งขังหลายครั้ง คัด ๆ กันได้ แต่ครั้งหนึ่งต้องไม่เกินสิบสองวัน และรวมกันทั้งหมดต้องไม่เกินสี่สิบแปดวัน

(6) ในกรณีความผิดอาญาที่มีอัตราโทษจำคุกอย่างสูงตั้งแต่สิบปีขึ้นไป จะมีโทษปรับด้วยหรือไม่ก็ตาม ศาลมีอำนาจสั่งขังหลายครั้ง คัด ๆ กันได้ แต่ครั้งหนึ่งต้องไม่เกินสิบสองวันและรวมกันทั้งหมดต้องไม่เกินแปดสิบสี่วัน

(7) ในกรณีที่กำหนดการสั่งขังหมดไป กฎหมายบัญญัติให้ศาลออกหมาย ปลดปล่อยผู้ต้องหา เว้นแต่พนักงานอัยการไต่ฟ้องผู้ต้องหาหรือพนักงานอัยการหรือพนักงานสอบสวนใครขอให้ขังต่อไปอีก

ข้อ 129 ในคดีความผิดสุหุโทษ จะควบคุมผู้ถูกจับไว้ได้เท่าเวลาที่จะถามคำให้การ และที่จับไว้ว่าเขาเป็นใคร และที่อยู่ของเขาอยู่ที่ไหนเท่านั้น คือจะควบคุมอย่างคดีธรรมดาไม่ได้ ถ้าคดีนั้นตำรวจมีอำนาจเปรียบเทียบได้ ก็ให้ดำเนินการ เปรียบเทียบตามที่กฎหมายให้อำนาจไว้ทันที ถ้าตำรวจไม่มีอำนาจเปรียบเทียบ ก็ให้นำส่งพนักงานสอบสวนผู้ มีอำนาจ เปรียบเทียบดำเนินการโดยพลัน

ข้อ 130 คดีอื่นนอกจากคดีสุหุโทษ ให้พนักงานสอบสวนรีบทำการสอบสวนให้เสร็จสิ้นภายใน 48 ชั่วโมง นับแต่เวลาที่ผู้ถูกจับมาถึงที่ทำการของพนักงานฝ่ายปกครอง หรือตำรวจ และมีให้นับเวลาเดินทางที่ส่งตัวผู้ต้องหานั้นไปศาล รวมเข้าในกำหนดเวลา 48 ชั่วโมงนี้ด้วย

ในกรณีที่ผู้ต้องหาจำเป็นเพื่อประโยชน์แก่การสอบสวนหรือผู้ต้องหาจำเป็นอย่างอื่น จะควบคุมผู้ต้องหาไว้เกินกว่า 48 ชั่วโมงก็ได้หาผู้ต้องหาจำเป็น ให้พนักงานสอบสวนรายงาน เหตุผลความจำเป็นที่จะต้องควบคุมผู้ต้องหา เสนอผู้บังคับบัญชาตามลำดับจนถึงผู้กำกับการใหญ่กำกับการหรือผู้รักษาการแทนมีอำนาจอนุญาตให้ควบคุมผู้ต้องหาต่อไปได้อีกไม่เกิน 5 วัน

และถ้ามีความจำเป็นจะต้องควบคุมเกิน 7 วัน นับแต่วันที่อยู่ของถูกจับมาถึงที่ทำการของ
พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจแล้ว ต้องยื่นคำร้องขออำนาจศาลซึ่ง

ข้อ 131 การนับวันควบคุมนั้น ให้นับวันแรกที่รับตัวไว้ควบคุมเป็นวันหนึ่ง ไม่ว่า
จะรับตัวผู้ถูกควบคุมนั้นในเวลาใดของวันนั้น

ข้อ 132 ในกรณีนับวันควบคุมนั้น ถ้าผู้ต้องหาเป็นคนเดียวกันและคดีเดียวกัน
แม้ชนแรกอยู่ของถูกควบคุม แล้วถูกปล่อยชั่วคราวหรือไต่หลบหนีจากที่ควบคุมไป พนักงาน
สอบสวนจับตัวได้อีกหรือเพิกถอนการปล่อยชั่วคราวทำการควบคุมตัวต่อไป ก็ต้องนับวันที่อยู่
ของหาไต่ถูกพนักงานสอบสวนคนใดคนหนึ่งควบคุมในข้อหาเดียวกันมาถนัดแล้ว ครั้งหลัง
จะควบคุมจะตองนับรวมกับวันที่ถูกควบคุมในครั้งก่อนด้วย เว้นแต่ผู้ต้องหาคนนั้นจะถูกควบคุม
ในฐานะผู้ต้องหาในคดีอื่นที่ปรากฏชอกกล่าวหาขึ้นใหม่ แต่ต้องไม่ใช่ข้อหาฐานหลบหนีควบคุม
ในคดีเดียวกันที่ถูกควบคุมมาก่อนแล้วหลบหนีไปและถูกจับมาได้อีก

ข้อ 133 พนักงานสอบสวนจะต้องระมัดระวังการควบคุม ในอยู่ในขณะเขตที่
กฎหมายให้อำนาจไว้ การอ้างเหตุจำเป็นที่จะควบคุมเกิน 48 ชั่วโมง หรือที่จะให้ศาลสั่ง
ซึ่งตอนนั้น จักต้องมีเหตุผลอันจำเป็นอย่างแท้จริง เพราะเสรีภาพของบุคคลนั้นศาลจะช่วย
รักษา

ข้อ 134 หากปรากฏชัดว่า ผู้ถูกจับกุมไม่มีการกระทำความผิดที่จะต้องสอบสวนหรือ
ต้องส่งพนักงานสอบสวนดำเนินการสอบสวน ให้รีบปล่อยตัวไปและบันทึกเหตุผลที่ผู้ถูกปล่อย
โดยไม่มีควมผิดไว้เป็นหลักฐานในรายงานประจำวัน

ข้อ 135 เมื่อตำรวจจับผู้กระทำความผิดอาญามาได้ ให้รีบนำตัวผู้ถูกจับนั้นส่ง
ให้แก่พนักงานสอบสวนผู้มีอำนาจและหน้าที่ดำเนินคดีต่อไปโดยรีบด่วน และถ้าพนักงานสอบสวน
ส่วนนั้นยอมฝากตัวผู้ถูกจับให้ควบคุมต่อไป ก็ให้รับควบคุมไว้ และเป็นหน้าที่ของผู้รับควบคุม
ต้องเตือนพนักงานสอบสวนที่มอบฝากควบคุม และรับหลักฐานการควบคุมจากพนักงานสอบสวน
ผู้มอบฝากควบคุมตามอำนาจการควบคุมของพนักงานสอบสวน ถ้าเห็นว่าการควบคุมจะครบ

กำหนด และยังมีใ้รับหลักฐานการควบคุมข้อ ให้เป็นหน้าที่ของผู้ควบคุมเตือนพนักงานสอบสวนทุกคราวไป

ข้อ 136 อำนาจของพนักงานสอบสวนในอันที่จะควบคุมตัวผู้ต้องหาไว้ได้เพียง 48 ชั่วโมง หรือไม่เกิน 7 วัน ในเมื่อมีความจำเป็นนั้น เป็นหน้าที่ของพนักงานสอบสวนต้องบันทึกเหตุผลความจำเป็นในการควบคุมตัวผู้ต้องหา ตามแบบบันทึกการควบคุมตัวผู้ต้องหาไว้ทุกคดีไป รายการควบคุมนี้ต้องลงทุกวัน ถ้าตงมาใ้ขอใ้ศาลสั่ง ก็ใ้ชี้คเสนอแคงคั้นไว้คนละตอนกับการควบคุม แลวดลงรายงานปฏิบัติในชั้นศาลสั่งต่อไปทุกวัน

ข้อ 137 ในกรณีที่ผู้ต้องหาหรือจำเลยเคยถูกศาลสั่งขังระหว่างสอบสวนและปล่อยตัวเพราะอำนาจขอส่งขังหมดไป ภายหลังปรากฏว่ามีหลักฐานเพิ่มขึ้นพอที่จะฟ้องผู้ต้องหาได้ จะจับกุมผู้ต้องหาใหม่และควบคุมไว้ได้เพียงเท่าที่จำเป็นในการนำส่งศาลเท่านั้น ทางที่คดีการปฏิบัตินั้น หากพนักงานสอบสวนใ้หลักฐานเพิ่มเติมมากก็ดำเนินการสอบสวนใ้สมบูรณ์จนเห็นควรสั่งฟ้อง ก็ใ้ส่งสำนวนยังพนักงานอัยการพิจารณาสั่งฟ้องในคดีนั้นก่อน แลวจึงจับผู้ต้องหาส่งฟ้อง

ข้อ 138 เรื่องการใ้อำนาจควบคุมนี้ ใ้พนักงานสอบสวนเป็นผู้เป็นหัวหน้าในท้องที่นั้นนั้นนั้นตรวจตราและพิจารณาการปฏิบัติของพนักงานสอบสวนในบังคับบัญชาอย่าใ้ใ้อำนาจควบคุมเกินกว่าความจำเป็นในการดำเนินคดีเป็นอันขาด

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 2

การควบคุมตัวที่สถานีตำรวจ

ข้อ 139 การควบคุมตัวผู้ถูกจับไว้ที่สถานีตำรวจนั้น ตามปกติให้ควบคุมไว้ใน
ห้องควบคุม

หากผู้ต้องหาถูกควบคุมตัวมาก ไม่สามารถจะนำตัวเข้าควบคุมในห้องควบคุมได้ทั้งหมด
หรือมีเหตุจำเป็นอย่างอื่น เช่น ผู้ต้องหาเป็นหญิง และไม่มีห้องควบคุมซึ่งจัดไว้โดยเฉพาะ
เป็นต้น ให้นายตำรวจที่เป็นหัวหน้าผู้รับผิดชอบในสถานีตำรวจแห่งนั้น จัดสถานที่ควบคุมขึ้น
เป็นพิเศษเป็นการเฉพาะคราวได้

เพื่อความเรียบร้อยเรียบร้อยและสะดวกต่อการตรวจสอบ ให้สถานีตำรวจ
ทุกแห่งจัดทำสมุดควบคุมผู้ต้องหาถูกควบคุมขึ้น (โดยใช้สมุดเบอร์ 2 จัดทำ) ตามแบบตัวอย่าง
ที่ได้นำมาหาขยันทักนี้ ให้จัดทำทุก ๆ ครั้งเมื่อมีการ เปลี่ยนเวรรับ-มอบหน้าที่สืบเวรในวัน
นั้น ๆ

ข้อ 140 ใ้กรมตำรวจจัดการให้แต่ละห้องควบคุมมีถังมีฝาปิดมิดชิดอย่างน้อย
1 ถัง ไว้สำหรับให้คนในห้องควบคุมถ่ายอุจจาระ ปัสสาวะ และให้มีแสงสว่าง ทั้งนี้เว้น
แต่สถานีที่ผสม ซึ่งถูกสุขลักษณะไว้ไม่มี เว้นเกี่ยวกับห้องควบคุมแล้ว

ข้อ 141 เฉพาะในเวลากลางวัน หากผู้ถูกควบคุมจะขออนุญาตไปถ่ายอุจจาระ
นอกห้องควบคุมหรือมีความจำเป็นที่ผู้ถูกควบคุมจะถ่ายอุจจาระในห้องควบคุมไม่ได้ หรือผู้ถูก
ควบคุมขออนุญาตอาบน้ำก็ ให้นายร้อยตำรวจเวรหรือหัวหน้าสถานีตำรวจแล้วแต่กรณีพิจารณา
อนุญาตให้ผู้ถูกควบคุมนั้นไปถ่ายอุจจาระหรืออาบน้ำนอกห้องควบคุมได้ แต่ผู้อนุญาตจะต้องรับ
รับผิดชอบในการควบคุมเพื่อป้องกันมิให้ผู้ถูกควบคุมหลบหนีไม่ได้ การอนุญาตให้ออกไปถ่าย
อุจจาระหรือไปอาบน้ำนั้น ผู้ควบคุมจะพาออกไปนอกบริเวณสถานีที่ทำการตำรวจไม่ได้ และ
การอาบน้ำนั้นให้อาบได้เพียงวันละหนึ่งครั้ง"

ข้อ 142 การควบคุมในสถานที่ซึ่งทำไว้สำหรับควบคุมโดยตรง เมื่อใดที่ควบคุม
อยู่ในสถานที่นั้นแล้ว จะใช้เครื่องพันธนาการอื่นใดแก่ผู้ถูกควบคุมอีกไม่ได้ นอกจากใส่กุญแจ

ห้องควบคุม และตรวจตราสภาพของห้องควบคุม เพื่อป้องกันมิให้ผู้ถูกควบคุมหลบหนีได้เท่านั้น หรือถ้าเห็นว่าห้องควบคุมไม่แข็งแรงพอ ก็ให้จัดทำตรวจควบคุมเพิ่มขึ้น และให้ใช้ความระมัดระวังเป็นพิเศษ

ข้อ 143 การเลี้ยงอาหารผู้ต้องหา ที่ถูกควบคุมอยู่ ณ ที่สถานที่ตำรวจนั้น ให้ นายตำรวจซึ่งเป็นหัวหน้าผู้รับผิดชอบของสถานที่ตำรวจนั้นเป็นผู้จัดหาคนเลี้ยง แล้วทำบัญชีขอ ให้เจ้าหน้าที่จ่ายเงินให้ตามอัตราที่ทางราชการกำหนด และให้นายร้อยตำรวจเวรหรือนาย ตำรวจอื่นตรวจดูว่า อาหารพร้อมประทานหรือไม่ มีอาหารชนิดใดบ้าง แล้วลงรายการ ชื่ออาหารในรายงานประจำวันทุกเมื่อไป ถ้าเป็นอาหารแล้ว ไม่สมควรแก่ราคาที่ต้องตกเดือน ผู้เลี้ยง และรายงานบัญชีบัญชีราชการ แต่สำหรับผู้ต้องหาที่รับประทานนั้นไม่ได้เพราะ ชักกับลัทธิศาสนา ก็ให้พิจารณาจ่ายเบี้ยเลี้ยงตามอัตรานั้น ไปจัดซื้ออาหารตามที่อยู่ของหา ประสงค์ หากผู้ต้องหาต้องการรับประทานอาหารที่ญาตินำมาส่ง ก็ให้พิจารณาอนุญาตให้รับ ประทานได้ แต่ต้องระวังตรวจตราอาหารนั้นอย่าให้มีของต้องห้ามซุกซนมาด้วย

เวลาที่จะให้ผู้ถูกควบคุมรับประทานอาหาร ตามปกติให้นายสิบตำรวจเวรไขกุญแจ ห้องควบคุมส่งอาหารให้รับประทานในห้องควบคุม ใสกุญแจประตูห้องควบคุมเสีย เมื่อรับ ประทานอาหารแล้วจึงไขกุญแจนำภาชนะออกแล้วใสกุญแจห้องควบคุมไว้ตามเดิม

ข้อ 144 เมื่อจะนำตัวผู้ใดเข้าห้องควบคุม ต้องตรวจคนตัวผู้จะถูกควบคุมก่อน เพื่อมิให้มีสิ่งของใด ๆ อันอาจใช้ในการทำอันตรายตนเองหรือผู้อื่น ตลอดจนมิให้มีสิ่งของ เหล่านี้อยู่กับตัวหรือนำเข้าไปในห้องควบคุม เช่น :-

- ก. ยาพิษ
- ข. ดิน มูลดิน และเครื่องสูบดิน
- ค. กัญชาและเครื่องสูบกัญชา
- ง. เครื่องทองของเม่า
- จ. เครื่องมือการพันต่าง ๆ
- ฉ. สรรพสิ่งซึ่งเป็นเชื้อเพลิงต่าง ๆ
- ณ. ขนสัตว์ ทรัพย์สิน หรือสิ่งของอันมีค่าอื่น ๆ

ข. อาวุธ และเครื่องมือที่ใช้เป็นอาวุธ หรือเจาะงัดได้

หากมีเงินทองหรืออาวุธ หรือสิ่งของใด ๆ ดังกล่าวแล้วอยู่ ให้ยึดหรือเก็บรักษาไว้ตามระเบียบที่ทางราชการกำหนด และตามปกติห้ามมิให้สิ่งของอย่างหนึ่งอย่างใด อยู่ในห้องควบคุม เว้นแต่เครื่องนุ่งห่มตามสมควรแก่อัณฑภาพเท่านั้น

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บัญชีรายชื่อผู้ลงทะเบียนตนประจำสถานี

ประจำวันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ลำดับ	ชื่อ นามสกุล ผู้ลงทะเบียนตน	ชอหา	วัน เดือน ปี ที่ลงทะเบียนตน ป. จ. ว.ชอ	วัน เดือน ปี ที่ครบการ ลงทะเบียนตน	วันเดือนปี ที่ให้ มีประกันหรือ ปล่อยชั่วคราว ป. จ. ว.ชอ	ชื่อพนักงาน สอบสวน	หมายเหตุ
							รวม.....คน เป็นชาย....คน เป็นหญิง....คน

ศูนย์วิทยุตำรวจ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ลงชื่อ.....ผู้รับ
ลงชื่อ.....ผู้มอบ

บทที่ 3

การขออำนาจศาลขัง

ข้อ 145 ถ้ามีความจำเป็นที่จะต้องขออำนาจศาลขังผู้ต้องหา ให้ปฏิบัติดังนี้

(1) การยื่นคำร้องของพนักงานสอบสวน ขอให้ศาลสั่งขังผู้ต้องหา ระหว่างสอบสวน รวมทั้งการขอให้สั่งขังต่อ หรือขอให้ปล่อยนั้น ให้ใช้แบบพิมพ์คำร้องตามแบบ ก. 159-ค. 222 ตามตัวอย่างท้ายข้อความในบทนี้

(2) ข้อความในคำร้องนั้น สำคัญต้องให้ปรากฏชื่อและสัญชาติของผู้ต้องหา ชื่อกล่าวหา และมาตราแห่งความผิดที่กล่าวหาตามบทกฎหมายใด วันเวลาเกิดเหตุ สถานที่เกิดเหตุ วันจับ และผู้ต้องหาได้ถูกควบคุมชั้นสอบสวนมาตั้งแต่เมื่อใด จะครบกำหนดควบคุมเมื่อใด และขอให้ศาลสั่งขังต่อไปอีกกี่วัน ตั้งแต่วันใดถึงวันใด เหตุผลแห่งความจำเป็นที่ต้องขอให้ศาลสั่งตามเหตุที่ระบุไว้ในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา อธิบายว่าคดีใดที่ขอขอคำสั่งของผู้อำนาจเหนือ ระหว่างขอคำสั่งจะอ้างเป็นเหตุจำเป็นไม่ได้ การขอคำสั่งจึงต้องมีรวมกับวันที่ยังสอบสวนไม่เสร็จเท่านั้น พนักงานสอบสวนจึงต้องพิจารณาจำนวนขอคำสั่งให้โดยคนที่ จะครบอำนาจการควบคุม

(3) การยื่นคำร้องของพนักงานสอบสวนต่อศาล เพื่อขอให้ศาลสั่งขังหรือสั่งปล่อยผู้ต้องหา ระหว่างสอบสวนแล้วแต่กรณี ให้ยื่นต่อศาลก่อนเวลา 11 นาฬิกา แลสำหรับวันเสาร์ต้องยื่นก่อนเวลา 10 นาฬิกา ให้เป็นหน้าที่ของพนักงานสอบสวนคดีนั้น ต้องไปยื่นควยตนเอง และควบคุมผู้ต้องหาจนกว่าศาลจะสั่ง ถ้าศาลสั่งขังต่อก็ให้มอบตัวผู้ต้องหาต่อเจ้าหน้าที่ผู้รับขังควบคุมต่อเสียก่อนควย

(4) โดยปกติเป็นหน้าที่โดยตรงของพนักงานสอบสวนในคดีนั้น ต้องเป็นผู้ไปร้องขอศาลให้สั่งขังหรือปล่อยผู้ต้องหาควยตนเอง เว้นแต่

ก. พนักงานสอบสวนเป็นผู้ช่วยหรือมีราชการอื่นที่สำคัญกว่าจะไปยื่นขอควยตนเองไม่ได้ควยเหตุใดเหตุหนึ่ง ก็ต้องขอลงนามในคำร้องขอต่อศาล โดยมีผู้บังคับบัญชาเห็นขึ้นไปลงนามรับรอง แลมอบแก่พนักงานสอบสวนในเขตอำนาจเดียวกันไปยื่นแทน หรือ

ข. พนักงานสอบสวนผู้ยื่นไม่สามารถลงนามในคำร้องได้ เช่น มีราชการ
 ความกระชั้นชิด หรือถูกแต่งตั้งไปรับราชการ เสียก่อน ให้เป็นหน้าที่ของแม้งค์บัญชาเห็นเป็น
 ผู้ลงนามแล้วคำ เน้นยื่นคำร้องขอในทำนองเดียวกันที่กล่าวแล้วในวรรคก่อน

(5) การบันทึกการควบคุมทุกสำนวน เป็นหน้าที่ของพนักงานสอบสวนจะ
 ต้องเอาใจใส่บันทึกให้ละเอียด เพื่อประโยชน์แก่พนักงานอัยการที่จะทราบวันครบกำหนดการ
 ควบคุมในคดีนั้น เว้นแต่ในกรณีที่ส่งสำนวนสอบสวนให้พนักงานอัยการนั้น พนักงานสอบสวน
 ใดขอให้ศาลสั่งซึ่งผู้ต้องหาไว้แล้ว และยังมีเหลือเวลาก่อนวันครบกำหนดที่ศาลสั่งซึ่งตามคำของ
 พนักงานสอบสวนไม่ถึง 2 วัน จึงให้เป็นที่หน้าที่ของพนักงานสอบสวนจัดการขอให้ศาลสั่งซึ่งต่อ
 เสียก่อน แล้วจึงส่งสำนวนการสอบสวนไปยังพนักงานอัยการ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เอกสารภาคผนวก 2

บันทึก

เรื่อง ขอให้พิจารณาตีความมาตรา 87 แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา
(ในระหว่างการปล่อยชั่วคราวชั้นพนักงานสอบสวน จะถือว่าผู้ถูกจับยังอยู่ภายใต้
การควบคุมของพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจหรือไม่)

กระทรวงมหาดไทยได้มีหนังสือ ที่ มท.0204/14551 ลงวันที่ 11 กันยายน 2527
ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ความว่า เนื่องจากกระทรวงมหาดไทยได้รับรายงานจาก
กรมตำรวจว่า กรมตำรวจมีปัญหาการตีความมาตรา 87¹ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณา

¹ มาตรา 87 ห้ามมิให้ควบคุมผู้ถูกจับไว้เกินกว่าจำเป็นตามพฤติการณ์แห่งคดี
ในกรณีซึ่ง เป็นความผิดลหุโทษ หรือความผิดที่มีอัตราโทษไม่สูงกว่าความผิดลหุโทษ
จะควบคุมผู้ถูกจับไว้ใดเท่าเวลาที่จะตามคำให้การ และที่จะรู้ตัวว่าเป็นใครและที่อยู่ของเขา
อยู่ที่ไหนเท่านั้น
ห้ามมิให้ควบคุมผู้ถูกจับไว้เกินกว่าสี่สิบแปดชั่วโมงนับแต่เวลาที่ผู้ถูกจับมาถึงที่ทำการ
ของพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจ แต่มิให้เกินเวลาเดินทางตามปกติที่นำตัวผู้ถูกจับมาศาล
รวมเข้าในกำหนดเวลาสี่สิบแปดชั่วโมงนั้นด้วย ในกรณีที่มีเหตุจำเป็นเพื่อทำการสอบสวน หรือ
มีเหตุจำเป็นอย่างอื่นจะยึดเวลาเกินกว่าสี่สิบแปดชั่วโมงก็ใดเท่าเหตุจำเป็น แต่มิให้เกินเจ็ดวัน
ถ้าเกิดความจำเป็นที่จะควบคุมผู้ถูกจับไว้เกินกว่ากำหนดเวลาในวรรคก่อน เพื่อให้
การสอบสวนเสร็จสิ้น ให้ส่งผู้ต้องหาศาล ให้พนักงานอัยการหรือพนักงานสอบสวนยื่นคำร้อง
ขอศาล ขอให้ส่งผู้ต้องหาในไว้ ให้ศาลสอบถามผู้ต้องหาว่า จะมีข้อคัดค้านประการใดหรือ
ไม่ และศาลอาจเรียกพนักงานอัยการหรือพนักงานสอบสวนมาชี้แจงเหตุจำเป็น หรืออาจ
เรียกพยานหลักฐานมาเพื่อประกอบการพิจารณาก็ได้

ในกรณีความผิดอาญาที่ใดกระทำความผิดอย่างสูงไม่เกินหก เดือนหรือ
ปรับไม่เกินห้าร้อยบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ ศาลมีอำนาจสั่งขังใดครั้งเดียว มีกำหนดไม่เกิน
เจ็ดวัน

ในกรณีความผิดอาญาที่มีอัตราโทษจำคุกอย่างสูงเกินกว่าหก เดือนแต่ไม่ถึงสิบปี
หรือปรับเกินกว่าห้าร้อยบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ ศาลมีอำนาจสั่งขังหลายครั้งติด ๆ กันใด
แต่ครั้งหนึ่งต้องไม่เกินสิบสองวันและรวมกันทั้งหมดต้องไม่เกินสี่สิบแปดวัน

ในกรณีความผิดอาญาที่มีอัตราโทษจำคุกอย่างสูงตั้งแต่สิบปีขึ้นไป จะมีโทษปรับด้วย
หรือไม่ก็ตาม ศาลมีอำนาจสั่งขังหลายครั้งติด ๆ กันใด แต่ครั้งหนึ่งต้องไม่เกินสิบสองวันและ
รวมกันทั้งหมดต้องไม่เกินแปดสิบสี่วัน

ความอาญา ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ 14) พ.ศ. 2525 ว่า "การควบคุม" ตามมาตรา 87 จะหมายความรวมถึง "การปล่อยชั่วคราว" ตามมาตรา 111¹ และมาตรา 112² แห่งประมวลกฎหมายดังกล่าวหรือไม่ เนื่องจากบางหน่วยได้ตีความว่า "การปล่อยชั่วคราว" โดยการให้ประกันนั้น แม้ว่าจะมิใช่การกักขัง แต่ก็เป็นกรควบคุมอย่างหนึ่ง เพราะอิสรภาพของผู้ต้องหาขึ้นอยู่กับอยู่ภายใต้การควบคุมตามคำสั่งศาลและหรือสัญญาประกัน จึงถือได้ว่าผู้ต้องหาซึ่งถูกควบคุมตามมาตรา 87 แต่บางหน่วยได้ตีความว่า "การปล่อยชั่วคราว" ดังกล่าวมิใช่เป็นการควบคุมตามกฎหมาย หากตีความเช่นนั้นจะเป็นปัญหาในทางปฏิบัติของพนักงานสอบสวนที่จะควบคุมผู้ถูกจับตามระยะเวลาที่กฎหมายกำหนดไว้ เพราะเมื่อให้ประกันตัวผู้ถูกจับครบเจ็ดวัน พนักงานสอบสวนก็ต้องให้หมายประกันนำตัวผู้ถูกจับมาขอพนักงานสอบสวน และพนักงานสอบสวนจะต้องนำตัวผู้ต้องหาไปฝากขังทุกรายไป และจะก่อให้เกิดปัญหาในด้านการประกันสิทธิเสรีภาพของผู้ต้องหา

กระทรวงมหาดไทยจึงขอให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาพิจารณาว่า "การปล่อยชั่วคราว" โดยไม่มีประกัน หรือมีประกัน หรือมีประกันและหลักประกันด้วย ในชั้นพนักงานสอบสวน จะถือว่าผู้ถูกจับยังอยู่ในระหว่างการควบคุมของพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจตามมาตรา 87 แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ซึ่งพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจมีอำนาจควบคุมได้ไม่เกินเจ็ดวันหรือไม่ อย่างไร ทั้งนี้ เพื่อจะได้สั่งให้พนักงานสอบสวนปฏิบัติต่อไป

¹ มาตรา 111 เมื่อจะปล่อยชั่วคราวโดยไม่มีประกันเลย ก่อนที่จะปล่อยไปให้ผู้ต้องหาหรือจำเลยสำานหรือปฏิญาณตนว่าจะมาตามนัดหรือหมายเรียก

² มาตรา 112 เมื่อจะปล่อยชั่วคราวโดยมีประกัน หรือมีประกันและหลักประกันก่อนปล่อยไปให้ผู้ประกันหรือผู้เป็นหลักประกันลงลายมือชื่อในสัญญาประกันนั้น

ในสัญญาประกันนอกจากขอความอย่างอื่นอันพึงมี ต้องมีข้อความดังนี้ด้วย

(1) ผู้ถูกปล่อยชั่วคราวหรือผู้ประกันแล้วแตกหนี จะปฏิบัติตามนัดหรือหมายเรียกของเจ้าพนักงานหรือศาล ซึ่งให้ปล่อยชั่วคราว

(2) เมื่อผิดสัญญาจะใช้เงินจำนวนที่ระบุไว้

คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ 5) ได้พิจารณาปัญหา
 ดังกล่าว และไต่ถามข้อเท็จจริงจากผู้แทนกระทรวงมหาดไทย (กรมตำรวจและกรมอัยการ)
 แล้ว โดยผู้แทนฯ ได้ชี้แจงข้อเท็จจริงเพิ่มเติมว่า ที่มาของปัญหานี้เกิดที่จังหวัดชลบุรี เนื่องจาก
 จากพนักงานสอบสวนสถานีตำรวจภูธรอำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี ได้จับกุมตัวผู้ต้องหา
 สองคนในความผิดฐานทำร้ายร่างกายซึ่งกันและกัน เมื่อวันที่ 7 ตุลาคม 2525 และไต่ถาม
 ผู้ต้องหาในวันโดยอัญญาโตไประกันตัวไป เมื่อวันที่ 12 ตุลาคม 2525 ต่อมาเมื่อ
 วันที่ 17 พฤศจิกายน 2525 นายประกันได้ขออภัยประกันและส่งตัวผู้ต้องหา พนักงานสอบสวน
 ส่วนจึงคุมตัวผู้ต้องหาไปยื่นคำร้องฝากขังศาลจังหวัดชลบุรีในวันเดียวกันนั้น ซึ่งศาลจังหวัด
 ชลบุรีได้สั่งยกคำร้องโดยให้เหตุผลไว้ในคำอ้างคำร้องว่า "การไประกันแม้มิใช่การคุมขัง
 แต่ก็เป็นการควบคุมอย่างหนึ่ง เพราะอิสรภาพของผู้ต้องหาขณะอยู่ภายใต้การควบคุมตาม
 สัญญาประกัน ถือได้ว่าผู้ต้องหาถูกควบคุมตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา
 87 แล้ว เมื่ออำนาจในการควบคุมผู้ต้องหาของพนักงานสอบสวนมีเพียง 7 วัน อำนาจใน
 การไประกันตัวผู้ต้องหาเพียง 7 วันเช่นกัน ครบกำหนดแล้วต้องส่งผู้ต้องหาศาล หากใช้ให้
 ประกันไปโดยไม่มีกำหนดเวลาไม่ เมื่อพนักงานสอบสวนส่งผู้ต้องหาศาลหลังจากล่วง
 เลยเวลาที่ศาลจะรับตัวไว้ได้เช่นนี้ จึงให้ยกคำร้อง" กระทรวงมหาดไทยเห็นว่า การที่
 ความของศาลจังหวัดชลบุรีดังกล่าวอาจก่อให้เกิดปัญหาในทางปฏิบัติแก่พนักงานสอบสวน จึง
 มีหนังสือ ที่ มท.0603/15986 ลงวันที่ 18 ตุลาคม 2526 ทวีโรไปยังกระทรวงยุติธรรม
 กระทรวงยุติธรรมได้มีหนังสือ ที่ ขช 0404/456 ลงวันที่ 10 มกราคม 2527 ทขอข้อหา
 รือของกระทรวงมหาดไทยว่า เรื่องนี้เป็นปัญหาการตีความกฎหมายอันเป็นอำนาจหน้าที่โดย
 ตรงของศาล ซึ่งกระทรวงยุติธรรมไม่อาจเข้าไปแทรกแซงโดยตรงได้ แต่ก็ได้ดำเนินการ
 หาทางแก้ไขปัญหาโดยการชี้แจงปัญหาข้อขัดข้องของพนักงานสอบสวนและคำร้องขอของ
 กระทรวงมหาดไทยไปให้อธิบดีผู้พิพากษาศาลโตทราบโดยทั่วกันทุกภาค ทั้งได้เสนอแนว
 ทางตีความกฎหมายที่จะขจัดปัญหาข้อขัดข้องดังกล่าวไปให้อธิบดีผู้พิพากษาศาลโตใช้เป็น
 แนวทางเสนอแนะแก่ศาลที่อยู่ในเขตอำนาจของแต่ละภาคต่อไปแล้ว

คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ 5) มีความเห็นว่า ตาม
 ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 2 (21) ได้ให้ความหมายของคำว่า
 "ควบคุม" ไว้ว่า "หมายความถึงการควบคุมหรือกักขังผู้ถูกจับโดยพนักงานฝ่ายปกครองหรือ

ตำราวจนระหว่างสืบสวนและสอบสวน" ซึ่งเห็นได้ว่าการควบคุมดังกล่าวจะต้องมีตัวผู้ถูกจับ หรือผู้ต้องหาอยู่ในการควบคุมหรือกักขังของพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจ เพราะคำว่า "ควบคุม" หรือ "กักขัง" ตามนิยามมาตรา 2 (21) นั้น มีความหมายเช่นเดียวกัน นอก จากนี้ยังมีมาตรา 106¹ ประกอบให้เห็นได้เช่นนั้นอย่างชัดเจน ส่วนการปล่อยชั่วคราวนั้น เมื่อพิจารณามาตรา 106 มาตรา 111² มาตรา 112³ มาตรา 113⁴ ประกอบกับ

¹ มาตรา 106 คำร้องขอให้ปล่อยผู้ต้องหาหรือจำเลยชั่วคราวโดยไม่ต้องมีประกัน หรือมีประกัน หรือมีประกันและหลักประกันไม่ว่าผู้ต้องหาหรือผู้ต้องหาตามหมายศาล ยืนยัน ได้โดยผู้ต้องหาจำเลย หรือผู้ประโชน์เกี่ยวกับคดีนี้

(1) เมื่อผู้ต้องหาถูกควบคุมอยู่และยังมิได้ถูกฟ้องศาล ให้ยื่นต่อพนักงานสอบสวน หรือพนักงานอัยการ แล้วแต่กรณี

(2) เมื่อผู้ต้องหาต้องขังตามหมายศาลและยังมิได้ถูกฟ้องศาล ให้ยื่นต่อศาลนั้น

(3) เมื่อผู้ต้องหาพ้นแล้ว ให้ยื่นต่อศาลชั้นต้นที่ชำระคดีนั้น

(4) เมื่อศาลอ่านคำพิพากษาศาลชั้นต้นหรือศาลอุทธรณ์แล้ว แม้ยังไม่มีการยื่นอุทธรณ์หรือฎีกา หรือมีการยื่นอุทธรณ์หรือฎีกาแล้วแต่ยังไม่ไต่สวนไปยังศาลอุทธรณ์หรือศาลฎีกา ให้ยื่นต่อศาลชั้นต้นที่ชำระคดีนั้น

ในกรณีที่ศาลชั้นต้นเห็นสมควรให้ปล่อยชั่วคราว ให้ศาลชั้นต้นส่งอนุญาต มิฉะนั้นให้รีบส่งคำร้องพร้อมสำนวนไปให้ศาลอุทธรณ์หรือศาลฎีกาเพื่อส่ง แล้วแต่กรณี

(5) เมื่อศาลส่งสำนวนไปยังศาลอุทธรณ์หรือศาลฎีกาแล้ว จะยื่นต่อศาลชั้นต้นที่ชำระคดีนั้น หรือจะยื่นต่อศาลอุทธรณ์หรือศาลฎีกา แล้วแต่กรณีก็ได้

ในกรณีที่ยื่นต่อศาลชั้นต้น ให้ศาลชั้นต้นรีบส่งคำร้องไปยังศาลอุทธรณ์หรือศาลฎีกา เพื่อส่งแล้วแต่กรณี

² โปรคยูเร็นเจอร์ (1) หน้า

³ โปรคยูเร็นเจอร์ (2) หน้า

⁴ มาตรา 113 เมื่อพนักงานสอบสวนหรือพนักงานอัยการตั้งปล่อยชั่วคราว สัญญาประกันนั้นใช้ไต่ระหว่างสอบสวนหรือจนกว่าผู้ต้องหาถูกศาลสั่งขังระหว่างสอบสวนหรือตลอดไปจนถึงศาลประทับฟ้องเท่านั้น

มาตรา 116¹ และมาตรา 117² แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาแล้ว เห็นว่า การปล่อยชั่วคราวไม่ว่าจะมีประกันหรือไม่ก็ตาม เป็นการปล่อยตัวผู้ถูกจับหรือผู้ต้องหา จากการควบคุมของพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจ เป็นการชั่วคราว โดยมีเงื่อนไขว่า บุคคลดังกล่าวต้องมาตามนัดหรือหมายเรียกของเจ้าพนักงาน หากบุคคลดังกล่าวไม่ปฏิบัติตาม และเป็นกรณีที่มีสัญญาประกัน นายประกันก็จะต้องรับผิดชอบสัญญาประกันนั้น และในการประกันนั้นผู้ทำสัญญาอาจขอลดสัญญาประกันหรือหลักประกันได้เมื่อขอมอบตัวผู้ต้องหาคืนเจ้าพนักงาน หากไม่มีการลดสัญญาประกัน สัญญานั้นก็ใช้ไต่ระหว่างสอบสวนหรือจนกว่าผู้ต้องหาถูกศาลสั่งชำระระหว่างสอบสวน และในกรณีที่ผู้ต้องหาหนีหรือจะหลบหนี นายประกันก็มีอำนาจที่จะจับตัวผู้หาคืนได้ ซึ่งในกรณีเช่นนี้ผู้ต้องหาจะไม่มีความผิดฐานหลบหนีการคุมขังตามมาตรา 120³ แห่งประมวลกฎหมายอาญาแต่อย่างใด นอกจากนั้น ไม่วาจะเป็นการปล่อยชั่วคราว

¹ มาตรา 116 การขอลดสัญญาประกันหรือขอลดหลักประกัน ย่อมทำได้เมื่อผู้ทำสัญญามอบตัวผู้ต้องหาหรือจำเลยคืนต่อเจ้าพนักงานหรือศาล

² มาตรา 117 เมื่อผู้ต้องหาหรือจำเลยหนีหรือจะหลบหนี บุคคลซึ่งทำสัญญาประกันหรือเป็นหลักประกันอาจขอให้พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจที่ใกล้ที่สุดจับผู้ต้องหาหรือจำเลยนั้น ถ้ามีสามารถจะขอความช่วยเหลือจากเจ้าพนักงานเช่นนั้นได้ทันที ก็ให้มีอำนาจจับผู้ต้องหาหรือจำเลยนั้นได้เอง แล้วส่งไปยังพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจที่ใกล้ที่สุด และให้พนักงานนั้นรับจัดส่งผู้ต้องหาหรือจำเลยนั้นไปยังเจ้าพนักงานหรือศาล โดยคิดค่าพาหนะจากบุคคลนั้น

³ มาตรา 190 ผู้ใดหลบหนีไประหว่างที่ถูกคุมขังตามอำนาจของศาล ของพนักงานอัยการ ของพนักงานสอบสวน หรือของเจ้าพนักงานผู้มีอำนาจสืบสวนคดีอาญา ของระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ถ้าความผิดดังกล่าวมาในวรรคแรกได้กระทำโดยแท้ที่คุมขัง โดยใช้กำลังประทุษร้าย หรือโดยขู่เข็ญว่าจะใช้กำลังประทุษร้าย หรือโดยรวมกระทำความผิดด้วยกันตั้งแต่สามคนขึ้นไป ผู้กระทำของระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ถ้าความผิดตามมาตรา นี้ได้กระทำโดยมีหรือใช้อาวุธปืนหรือวัตถุระเบิด ผู้กระทำของระวางโทษหนักกว่าโทษที่กฎหมายบัญญัติไว้ในสองวรรคก่อนข้างหนึ่ง

โดยไม่ประกันหรือไม่ก็ตาม หากปรากฏว่าผู้ต้องหาไม่มาตามหมายเรียกหรือตามนัดโดยไม่มี
 ข้อแก้ตัวอันควรหรือไต่หน้ไป หรือสงสัยว่าจะหลบหนี ก็ถือเป็นเหตุที่จะออกหมายจับได้ตาม
 มาตรา 66 (3) ¹ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา จากบทบัญญัติดังกล่าว
 แสดงให้เห็นว่า กำหนดเวลาควบคุมผู้ถูกจับซึ่งพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจมีอำนาจควบคุม
 คุมได้ไม่เกินเจ็ดวัน ตามมาตรา 87 แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญานั้น หมายถึง
 ระยะเวลาที่ผู้ถูกจับถูกควบคุมจริง ๆ ไม่รวมถึงระยะเวลาที่ปล่อยชั่วคราวหรือหลบหนีไปใน
 ระหว่างนั้น

(ลงชื่อ)

อมร จันทรสุมบูรณ์

(นายอมร จันทรสุมบูรณ์)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

พศจิกายน 2527

ศูนย์วิทยทรัพยากร
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

¹ มาตรา 66 เหตุที่จะออกหมายจับได้มีดังต่อไปนี้

อาลา

อาลา

(3) เมื่อผู้ต้องหาหรือจำเลยซึ่งไม่ได้ถูกควบคุมหรือซึ่งอยู่ ไม่มาตามหมาย
 เรียกหรือตามนัด โดยไม่มีข้อแก้ตัวอันควรก็ดี ไต่หน้ไปก็ดี มีเหตุอันควรสงสัยว่าจะหลบหนี
 หรือจะไปยุ่งเหยิงกับพยานหลักฐานโดยทางตรงหรือทางอ้อมก็ดี

ซึ่ง มีข้อสังเกตว่าแนวความคิดในการตีความประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 87 ที่ศาลจังหวัดชลบุรีนำมาใช้ได้เคยมีการ เสนอแนะไว้แล้วตั้งแต่เมื่อปี พ.ศ. 2520 ในการสัมมนาผู้พิพากษาหัวหน้าศาลทั่วประเทศประจำปี ครั้งที่ 2 โดยที่ประชุม สัมมนาเห็นกันว่า การตีความให้พนักงานสอบสวนสามารถทำการสอบสวนได้โดยไม่มีระยะเวลาจำกัดหลังจากที่ให้ประกันตัวผู้ต้องหาไปแล้วนี้ เป็นการไม่เป็นธรรมแก่ผู้ต้องหาและนายประกันอย่างยิ่ง ทั้งยังเป็นเหตุให้เสียรูปคดีของผู้เสียหายโดยหากการสอบสวนของลา ษาไป เพราะในชั้นศาลอาจติดตามตัวพยานมาเบิกความพยานไม่ได้ เนื่องจากพยานโยก ย้ายที่อยู่ หรือแม้จะได้ตัวพยานมา พยานก็มักหลงลืมเหตุการณ์แห่งคดีไปไม่มากนักน้อย ดังนั้น จึงมีความควรมีการแก้กฎหมายให้ชัดเจนว่าพนักงานสอบสวนจะให้ประกันตัวผู้ต้องหาไป ก็ยังถือเป็นการควบคุมตามมาตรา 87 อยู่ จึงต้องมีการฝากขังและฟ้องคดีตามชั้นตอนและ ระยะเวลาที่กำหนดไว้ในมาตรา 87 ซึ่งกระทรวงยุติธรรมได้เคยมีหนังสือแจ้งมติของการ สัมมนาดังกล่าวไปให้กระทรวงมหาดไทยพิจารณาต่อไปแล้ว ตามหนังสือกระทรวงยุติธรรมที่ ยช:0404/968 ลงวันที่ 19 มกราคม 2522 แต่ยังมีใ้รับแจ้งผลการพิจารณาของกระทรวง มหาดไทยจนบัดนี้

จึงเรียนมาเพื่อทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ) นายโสภณ รัตนกร

(นายโสภณ รัตนกร)

ปลัดกระทรวงยุติธรรม

เอกสารภาคผนวก 4

กระทรวงยุติธรรม

19 มกราคม 2522

เรื่อง การแก้ไขประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาในส่วนที่เกี่ยวกับการปล่อยชั่วคราว

เรียน ปลัดกระทรวงมหาดไทย

สิ่งที่ส่งมาด้วย ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา
(ฉบับที่...) พ.ศ....พร้อมด้วยบันทึกหลักการและเหตุผล

ด้วยกระทรวงยุติธรรมพิจารณาเห็นว่า บทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบันมิได้ให้อำนาจผู้ยื่นคำร้องขอให้ปล่อยผู้ต้องหาหรือจำเลยชั่วคราวในอันที่จะอุทธรณ์คัดค้านคำสั่งศาลที่ไม่อนุญาตให้ปล่อยชั่วคราวได้ สมควรให้มีการอุทธรณ์คำสั่งศาลที่ไม่อนุญาตให้ปล่อยชั่วคราวเพื่อผู้ต้องหาหรือจำเลยที่ถูกขังอยู่ได้รับการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพมากยิ่งขึ้น กระทรวงยุติธรรมจึงได้เสนอร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่...) พ.ศ.... เพื่อแก้ไขให้มีการอุทธรณ์คำสั่งดังกล่าวได้ รายละเอียดปรากฏตามร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่...) พ.ศ.... ที่ได้ส่งมาพร้อมนี้ นอกจากนี้ในการสัมมนาผู้พิพากษาหัวหน้าศาลทั่วประเทศครั้งที่แล้ว ที่ประชุมได้พิจารณาปัญหาเรื่องการกำหนดระยะเวลาปล่อยชั่วคราวของพนักงานสอบสวนหรือพนักงานอัยการ และมีข้อยุติว่า เนื่องจากในชั้นสอบสวน หากพนักงานสอบสวนหรือพนักงานอัยการใหญ่ของหน้มีประกันตัวไปแล้ว ไม่มีกำหนดระยะเวลาว่าจะต้องฟ้องผู้ต้องหาเมื่อใด บางคดีก็อาจจะส่งตัวผู้ต้องหามาฟ้องก็เป็นเวลาปี ๆ อันเป็นผลเสียต่อการให้ความยุติธรรมแก่ประชาชน อีกประการหนึ่ง การปล่อยชั่วคราวระยะเวลาลงเลยไปเป็นเวลานาน ๆ อาจทำให้การนำพยานหลักฐานมาสู่ศาลยากยิ่งขึ้น นอกจากนี้จะเห็นได้ว่า ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 113 บัญญัติถึงการปล่อยชั่วคราวในระหว่างสอบสวนไว้กว้างขวางเกินไป มิได้กำหนดระยะเวลาไว้ ตามพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลแขวงและวิธีพิจารณาความอาญาในศาลแขวงฯ ยังได้บัญญัติการคัดฟ้องไว้ตามมาตรา 7 โดยมีกำหนดระยะเวลาเป็นชั้นตอน และมาตรา 9 ได้บัญญัติห้ามมิให้

ฟ้องคดีเมื่อพนักงานกำหนดเวลา ตามมาตรา 7 เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากอธิบดีกรมอัยการ อันมี
 ผลให้พนักงานสอบสวนหรือพนักงานอัยการมีอำนาจปล่อยชั่วคราวได้ชั่วคราวระยะเวลาตามที่
 กฎหมายกำหนดให้คำพิพากษาของศาลเท่านั้น ดังนั้นประมวลกฎหมายวิธีพิจารณา
 ความอาญาจึงควรกำหนดระยะเวลาการปล่อยชั่วคราวของพนักงานสอบสวนหรือพนักงาน
 อัยการ กล่าวคือ เมื่อพนักงานสอบสวนหรือพนักงานอัยการสั่งปล่อยชั่วคราว สัญญาประกันนั้น
 ใช้ไต่ระหว่างสอบสวนตามขั้นตอนและกำหนดระยะเวลาตามที่กำหนดในมาตรา 17 เท่านั้น
 ซึ่งกระทรวงยุติธรรมเห็นว่าในปัญหาทั้งสองประการนี้เกี่ยวข้องกับงานของกระทรวงมหาดไทย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาว่าจะสมควรดำเนินการแก้ไขประมวลกฎหมายวิธี
 พิจารณาความอาญา เพื่อให้ผู้ร้องขอปล่อยชั่วคราวมีสิทธิอุทธรณ์คำสั่งของพนักงานสอบสวน
 หรือพนักงานอัยการ ให้สอดคล้องกับการที่กระทรวงยุติธรรมได้เสนอขอแก้ไขให้มีการอุทธรณ์
 คำสั่งศาลที่ไม่อนุญาตให้ปล่อยชั่วคราวแล้ว และแก้ไขกำหนดระยะเวลาการปล่อยชั่วคราวของ
 พนักงานสอบสวนหรือพนักงานอัยการ ตามข้อยุติในการสัมมนาผู้พิพากษาหัวหน้าศาลทั่วประเทศ
 อาณาจักรดังกล่าวหรือไม่ ได้ผลประการใดโปรดแจ้งให้กระทรวงยุติธรรมทราบด้วยจัก
 ขอคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

ศิริ อภิโพธิ์

(นายศิริ อภิโพธิ์)

ปลัดกระทรวงยุติธรรม

สำนักงานส่งเสริมงานตุลาการ

โทร. 2229879

เอกสารภาคผนวก 5-

บันทึกการควบคุมผู้ต้องหา

คดี...../.....

สถานีตำรวจ.....

คดีระหว่าง

ผู้กล่าวหา

ผู้ต้องหา

ฟ้องหาว่า.....

วันและเวลาเริ่มการควบคุม.....

วัน เดือน ปี	รายการกระทำเฉพาะวัน	ลงชื่อพนักงาน ผู้สอบสวน	ลงชื่อหัวหน้า พนักงานสอบสวน

ศูนย์วิทยุตำรวจ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วัน เดือน ปี	รายการกระทำเฉพาะวัน	ลงชื่อพนักงาน ผู้สอบสวน	ลงชื่อหัวหน้า พนักงานสอบสวน

1. รายการควบคุมนี้ต้องลงทุกวัน ถ้าต่อมาไขข้อให้ศาลซึ่ง ก็ให้ขีดเส้นแดงขึ้นไว้คนละตอนกับการควบคุมแล้วลงรายการขึ้นศาลซึ่งต่อไป
2. การลงชื่อของพนักงานสอบสวนและหัวหน้าพนักงานสอบสวน ต้องลงทุกวันที่มีการแสดงรายการ

เอกสารภาคผนวก 6.

ขอมังคัมภระทรวงมหาคไทย

วาทวยระเบียบการค้ำเนินค้ำอาญา พ.ศ. 2523

แกไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2-3) พ.ศ. 2523

เพื่อให้การค้ำเนินค้ำอาญาของเจ้าพนักงานค้ำเป็นไปค้ำวยความเรียบร้อยและยุติธรรม อันจะก่อให้เกิดหลักประกันคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของประชาชนอย่างแท้จริง อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 16 แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา กระทรวงมหาคไทยจึงออกขอมังคัมภะวาทวยการค้ำเนินค้ำอาญาคังค้อไปน้

"1. นอกจากกรณีที่ได้บัญญัติไว้ในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 78 (1) (2) และ (4) มาตรา 117 กรณีการปฏิบัติค้ำหมายจับของศาล กรณีการจับในค้ำค้ำความนึกค้ำโทษ ค้ำค้ำความนึกค้ำตามพระราชบัญญัติจราจรทางบก และค้ำค้ำที่มีโทษปรับสถานเดียวไม่เกินสองพันบาท และการจับในกรณีเงินและจำเป็นอย่างยิ่ง กรณีที่จะค้ำการจับกุมหรือออกหมายจับบุคคลใด เจ้าพนักงานจะค้ำรวบรวมพยานหลักฐานให้เพียงพอที่จะเชื่อได้ว่า ผู้ถูกกล่าวหาได้กระค้ำความนึกค้ำอาญา ทั้งนี้ จะค้ำอยู่ภายใต้อหลักเกณฑ์คังค้อไปน้ คือ

1.1 การจับกุมข้าราชการการเมือง สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งรัฐ สมาชิกสภากรุงเทพมหานคร ให้ขอความเห็นชอบจากปลัดกระทรวงมหาคไทย หรือผู้ที่ได้รับมอบหมายกอน

1.2 การจับกุมข้าราชการประจำ และสมาชิกสภาท้องถิ่น นอกจากสมาชิกกรุงเทพมหานคร ที่ได้กระค้ำความนึกค้ำในกรุงเทพมหานคร หรือนอกราชอาณาจักร หรือการจับกุมผู้วาราชการจังหวัด ให้ขอความเห็นชอบจากปลัดกระทรวงมหาคไทย หรือผู้ที่ได้รับมอบหมายกอน

1.3 การจับกุมข้าราชการประจำ และสมาชิกสภาท้องถิ่น นอกจากสมาชิกสภากรุงเทพมหานคร ที่ได้กระค้ำความนึกค้ำในท้องที่จังหวัดอื่นนอกจากกรุงเทพมหานคร ให้ขอความเห็นชอบจากผู้วาราชการจังหวัดแห่งท้องที่ค้ำความนึกค้ำได้เกิดภายในเขต หรือผู้ที่ได้รับมอบหมายกอน

1.4 การจับกุมบุคคลนอกจากกรณีที่ได้กล่าวไว้ใน 1.1, 1.2 และ 1.3

ก. ในกรุงเทพมหานคร หรือในกรณีที่มีความผิดได้กระทำความผิดนอกราชอาณาจักร ให้ขอความเห็นชอบจากปลัดกระทรวงมหาดไทย หรือผู้ที่ได้รับมอบหมายก่อน

ข. ในจังหวัดอื่นนอกจากกรุงเทพมหานคร ให้ขอความเห็นชอบจากผู้ว่าราชการจังหวัดแห่งท้องที่ความผิดได้เกิดภายในเขต หรือผู้ที่ได้รับมอบหมายก่อน

การจับกุมบุคคลตาม 1.4 โดยเจ้าพนักงานตำรวจตั้งแต่ตำแหน่งผู้บังคับการขึ้นไป ทำการจับกุมด้วยตนเอง ใ้รับยกเว้นไม่ต้องปฏิบัติตามข้อนี้

การจับกุมบุคคลในกรณีฉุกเฉินและจำเป็นอย่างยิ่งดังกล่าวในวรรคแรก ให้รายงานถึงเหตุฉุกเฉินและความจำเป็นดังกล่าว ให้ผู้อำนาจให้ความเห็นชอบโดยพลัน

ผู้อำนาจให้ความเห็นชอบในการจับกุมหรือออกหมายจับตามข้อบังคับนี้ จะมอบหมายเป็นหนังสือให้แก่ผู้ใดก็ได้ โดยให้คำนึงถึงระดับ ตำแหน่ง หน้าที่ และความรับผิดชอบของผู้ที่จะได้รับมอบหมายเป็นสำคัญ"

อาลา

5. เมื่อมีคำร้องขอให้ปล่อยชั่วคราว โดยมีประกันหรือไม่มีประกัน โดยเป็นหลักประกันหรือไม่มีหลักประกัน ไม่ว่าผู้ยื่นคำร้องจะเป็นผู้ต้องหาตนเอง หรือผู้ประ โยชน์เกี่ยวข้องกับให้พนักงานสอบสวนรับคำร้องไว้โดยพลัน แล้วพิจารณาสั่งหรือดำ เป็นกรณีที่ไม่ม่อำนาจสั่งก็ให้รีบเสนอคำร้องนั้นไปยังผู้อำนาจสั่งโดยเร็ว และให้พนักงานสอบสวนหรือผู้อำนาจสั่งตามขอ 5.1 แล้วแต่กรณีแจ้งผลการสั่งคำร้อง ให้ผู้ยื่นคำร้องทราบภายในกำหนด 24 ชั่วโมง นับแต่เวลาที่มีการยื่นคำร้องขอปล่อยชั่วคราวนั้น การพิจารณาคำร้องจะตองอยู่ภายใต้หลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้คือ

5.1 ให้สารวัตรใหญ่ สารวัตรที่เป็นหัวหน้ารับผิดชอบหน่วยงาน หัวหน้าสถานีตำรวจหรือกำเอบหรือตำบล หรือผู้รักษาการในตำแหน่ง หรือผู้รักษาราชการแทน มีอำนาจพิจารณาคำร้องได้สำหรับคดีอาญาทั้งปวง ตามบุคคลดังกล่าวพิจารณาแล้ว มีคำสั่ง

อนุญาตให้ปล่อยชั่วคราวโดยมีประกันหรือไม่มีประกัน หรือโดยมีหลักประกันหรือไม่มีหลักประกัน คำสั่งนั้นเป็นอันเด็ดขาด ทั้งนี้ให้กรมตำรวจวางระเบียบปฏิบัติเป็นการภายในเกี่ยวกับการสั่งคำร้องของบุคคลดังกล่าว

5.2 ถ้าบุคคลดังกล่าวในข้อ 5.1 พิจารณาแล้วเห็นควรไม่อนุญาตให้ปล่อยชั่วคราว ให้รีบเสนอคำร้องพร้อมความเห็นต่อผู้บังคับบัญชาหน่วย เพื่อพิจารณาส่งตามอำนาจหน้าที่แล้วแจ้งความเห็นควรไม่อนุญาตดังกล่าว ให้ผู้ยื่นคำร้องทราบภายในกำหนดเวลา 24 ชั่วโมง นับแต่เวลาที่มีการยื่นคำร้อง

6. การแจ้งขอหา จะกระทำโดยเพิ่มข้อหาที่มีโทษหนัก เกินกว่าโทษสำหรับการกระทำของผู้ถูกกล่าวหาไว้ได้

ฯลฯ

ข้อบังคับนี้ให้มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันครบกำหนด 30 วันนับจากบังคับเป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ 7 พฤศจิกายน 2523

(ลงชื่อ)

ประเทือง กิริติบุตร

(นายประเทือง กิริติบุตร)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

ศูนย์วิทยุตำรวจ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เอกสารภาคผนวก 7.

ที่ 0600/25264

กรมตำรวจ

5 กันยายน 2526

เรื่อง กำกับและชักจูงความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีปฏิบัติในการปล่อยชั่วคราว

เรียน ผช.น., ผช.ก., ผช.ภ. 1-4, ผบก.ตม. และ ผบก.ทท.

ควยปรากฏว่า เมื่อผู้ต้องหาหรือผู้ประโยชน์เกี่ยวของมายื่นคำร้องขอให้ปล่อยชั่วคราวหรือประกันตัว เจ้าหน้าที่ตำรวจหรือพนักงานสอบสวนหรือผู้อำนาจสั่งปล่อยชั่วคราว มักจะไม่สนใจที่จะดำเนินการใหญ่ของหาไ้รับการปล่อยชั่วคราวหรือประกันตัวไปตามสิทธิที่มีอยู่ บางครั้งถึงกับหน่วงเหนี่ยวเรื่องไว้เพื่อแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบ ในการปล่อยชั่วคราวนั้น กรมตำรวจถือเป็นหลักว่าผู้ต้องหาทุกคนที่ไ้รับอนุญาตให้ปล่อยชั่วคราวทุกคดีอย่าง สะดวกและรวดเร็ว เว้นแต่มีเหตุจำเป็นที่จะต้องควบคุมตัวไว้ หรือเป็นคดีที่มุ่งคุ้มครองประชาชนได้ สังการไว้เป็นพิเศษ หรือเป็นคดีที่สำคัญซึ่งระบุไว้ในข้อมบังคับกระทรวงมหาดไทย ว่าควยระเบียบการดำเนินคดีอาญา (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2525 ข้อ 5.2 ฉะนั้น หากปรากฏว่าเจ้าหน้าที่ตำรวจหรือพนักงานสอบสวนหรือผู้อำนาจสั่งปล่อยชั่วคราวคนใดไม่สนใจที่จะดำเนินการใหญ่ของหาไ้รับการปล่อยชั่วคราวหรือประกันตัวไปโดยสะดวกและรวดเร็วตามสิทธิที่ควรจะได้รับ หรือมีพฤติการณ์หน่วงเหนี่ยวเรื่องไว้เพื่อแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบ กรมตำรวจจะดำเนินการพิจารณาลงโทษในสถานหนัก

เพื่อให้การพิจารณาสั่งคำร้องปล่อยชั่วคราว เป็นไปโดยสะดวกและรวดเร็ว สมความมุ่งหมายของทางราชการ กรมตำรวจจึงขอกำกับและชักจูงความเข้าใจเกี่ยวกับการปฏิบัติในการปล่อยชั่วคราวหรือประกันตัวผู้ต้องหาออกเหนือจากระเบียบที่วางไว้ดังต่อไปนี้

1. เมื่อพนักงานสอบสวนไ้รับคำร้องทุกข์หรือกล่าวโทษ ให้พิจารณาไว้ก่อนว่าคดีนั้นสมควรอนุญาตให้มีการปล่อยชั่วคราวไ้หรือไม่ ทั้งนี้ ให้พิจารณาโดยคำนึงถึงหลักเกณฑ์ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 108 โดยอุปุโลม และบันทึกเป็นหลักฐานไว้ในสำนวนการสอบสวน หากเห็นว่าไม่ควรอนุญาตให้ปล่อยชั่วคราว ให้รีบเสนอ

ผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้นตามที่ระเบียบกำหนดไว้ พร้อมด้วยเหตุผลที่เห็นว่าไม่อนุญาตโดยเร็ว ไม่ว่าจะให้มีการยื่นคำร้องปล่อยชั่วคราวแล้วหรือไม่

2. ให้สารวัตรใหญ่ สารวัตรที่เป็นหัวหน้ารับผิดชอบหน่วยงาน สารวัตรสถานี ตำรวจนครบาล สารวัตรสถานีตำรวจภูธรอำเภอ สารวัตรสถานีตำรวจภูธรกิ่งอำเภอ และ สารวัตรสถานีตำรวจภูธรตำบล กำหนดลำดับอาวุโส พนักงานสอบสวนไว้ตามข้อกำหนด ก.ตร. ว่าด้วยการกำหนดลำดับอาวุโสของข้าราชการตำรวจในการรักษาราชการแทน มีอำนาจเป็นผู้พิจารณาสั่งปล่อยชั่วคราวแทนได้ในขณะที่ผู้ดำรงตำแหน่งดังกล่าวไม่อยู่หรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ และเป็นกรณีที่มีผู้ดำรงตำแหน่งหรือปฏิบัติราชการในตำแหน่งหรือปฏิบัติราชการแทนไว้ในกรณีที่ผู้ดำรงตำแหน่งปล่อยชั่วคราวไม่อยู่ปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งหรือสถานีตำรวจให้ลงบันทึกประจำวันไว้ที่ภูมิลำดับอาวุโสไว้แล้ว พิจารณาสั่งปล่อยชั่วคราวแทนทุกครั้งที่ยื่นคำร้องขอออกนอกที่ทำการหรือสถานีตำรวจและระบุเหตุที่ไม่อยู่ปฏิบัติหน้าที่ให้ชัดเจนว่าเพราะเหตุใด หรือไปทำกิจ ความภารกิจใด เพื่อสามารถติดตามตัวได้

สำหรับหน่วยงานในระดัมนอกกำกับการและกองบังคับการ ใหญ่กำกับและผู้บังคับการ แล้วแต่กรณี กำหนดลำดับอาวุโสผู้ดำรงตำแหน่งปล่อยชั่วคราวไว้และถือปฏิบัติเช่นเดียวกับที่ระบุไว้ในวรรคแรก โดยอนุโลม

3. ในกรณีที่ผู้บังคับบัญชาตามระเบียบที่กำหนดไว้ ใ้คำสั่งไว้ล่วงหน้าแล้วว่า คดีใดจะไม่อนุญาตให้ปล่อยชั่วคราว เมื่อมีการยื่นคำร้องให้ปล่อยชั่วคราว ให้ผู้มีอำนาจสั่งปล่อยชั่วคราวแจ้งใหญ่ของหาหรือผู้ประ โยชนที่เกี่ยวข้องทราบทันที แล้วรีบเสนอคำร้องปล่อยชั่วคราวไปตามลำดับชั้นจนถึงผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้นผู้มีอำนาจสั่งปล่อยชั่วคราวโดยเร็วที่สุด

4. ให้สารวัตรใหญ่ สารวัตรที่เป็นหัวหน้ารับผิดชอบหน่วยงาน สารวัตรสถานี ตำรวจนครบาล สารวัตรสถานีตำรวจภูธรอำเภอ สารวัตรสถานีตำรวจภูธรกิ่งอำเภอ และ สารวัตรสถานีตำรวจภูธรตำบล พิจารณาสั่งคำร้องให้เป็นไปตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 108 โดยเคร่งครัด และให้คำนึงถึงนโยบายของกรมตำรวจเป็นสำคัญ

เมื่อมีการยื่นคำร้องปล่อยชั่วคราว ให้ผู้มีอำนาจดังกล่าวข้างต้น พิจารณาสั่งให้เสรีภายใน 1 ชั่วโมง เว้นแต่เมื่อเหตุจำเป็นไม่อาจจะสั่งได้ก็ให้บันทึกเหตุจำเป็นนั้นไว้ในคำร้องหรือบันทึกเสนอสัญญาประกัน บันทึกพนักงานสอบสวนและบันทึกประจำวัน หลังจากนั้นให้รีบพิจารณาให้เสรีจลินโดยเร็วภายใน 24 ชั่วโมง นับแต่ได้รับคำร้อง

5. กรณีที่มีคำสั่งไม่อนุญาตให้ปล่อยชั่วคราวนั้น ผู้มีอำนาจสั่งตามข้อ 4 จะต้องระบุเหตุผลที่ไม่อนุญาตไว้ในคำร้องหรือบันทึกเสนอสัญญาประกันโดยชัดแจ้ง และให้รีบส่งคำร้องและบันทึกเสนอสัญญาประกันพร้อมควยส่วนงานการสอบสวนหรือสำเนาส่วนงานการสอบสวนเท่าที่จำเป็นไปยังผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้นเป็นทางการ เพื่อให้ผู้บังคับบัญชาพิจารณาและมีคำสั่งโดยเร็ว หากผู้บังคับบัญชามีคำสั่งอนุญาตให้ปล่อยชั่วคราวได้ ก็ให้รีบดำเนินการอย่างหนึ่งอย่างใด ซึ่งถ้าจำเป็นก็ให้ใช้วิทยุเพื่อจะได้นำเงินการปล่อยตัวผู้ถูกควบคุมไปโดยเร็ว ส่วนส่วนงานการสอบสวนที่ส่งมาเพื่อประกอบการพิจารณาของผู้บังคับบัญชานั้น ให้รีบส่งคืนมาภายหลัง

6. ให้ ผชช. และ ผบก. แล้วแต่กรณี กำหนดจำนวนเงินที่จะระบุไว้ในสัญญาประกันตัวผู้ต้องหาแต่ละคดีความผิดตามแนวที่ศาลกำหนดไว้ไซ้ประกันตัวผู้ต้องหาหรือจำเลยให้เหมาะสมกับความผิดและสภาพทองที่ของหนวย แล้วแจ้งให้ทุกที่ทำการหรือสถานีตำรวจในสังกัดทราบเพื่อถือปฏิบัติ และให้ทุกที่ทำการหรือสถานีตำรวจติดประกาศวิธีการ เกี่ยวกับการขอประกันตัวผู้ต้องหา รวมทั้งหลักทรัพย์และจำนวนเงินที่จะระบุไว้ในสัญญาประกันไว้ในที่เปิดเผยและเห็นได้ชัด เพื่อให้ประชาชนได้ทราบควย

7. กรมตำรวจมีนโยบายที่จะใช้หลักทรัพย์อื่นเป็นหลักประกันในการประกันตัวผู้ต้องหา ซึ่งนอกจากเงินสด โฉนดที่ดิน และพันธบัตรรัฐบาลแล้ว ก็ได้แก่อสังหาริมทรัพย์ สมุดฝากเงินออมสินประเภทประจำ ใบรับเงินฝากประจำของธนาคาร ตัวแลกเงินที่ธนาคาร เป็นผู้จ่าย และธนาคารได้รับรองโดยตลอดไปแล้ว ตัวสัญญาใช้เงินที่ธนาคาร เป็นผู้ออกตัวเป็นหลักประกัน เช็คที่ธนาคาร เป็นผู้จ่ายหรือรับรองเป็นหลักประกัน (Cashier Cheque) และหนังสือรับรองของธนาคาร เพื่อชำระระเบียบปรับแทนในกรณีผิดสัญญาประกัน ทั้งนี้เพื่อให้การประกันตัวผู้ต้องหากระทำโดยกว้างขวางยิ่งขึ้น และเพื่อให้การรับหลักทรัพย์ดังกล่าวเป็นไปโดยถูกต้อง พนักงานสอบสวนควรจะได้ศึกษาทำความเข้าใจหลักทรัพย์ที่เพิ่มขึ้นอย่างละเอียดถี่ถ้วนยิ่งขึ้น เมื่อมีผู้นำหลักทรัพย์ดังกล่าวมาประกันตัวผู้ต้องหาจะไ้ปฏิบัติให้ถูกต้อง

อนึ่ง หลักทรัพย์เกี่ยวกับที่ค้ำประกัน หากมิได้มีการประเมินราคาจากเจ้าพนักงานที่
 ใ้พนักงานสอบสวนพิจารณาโดยคำนึงถึงราคา เขตเวนคืน เขตปฏิรูป และภาระที่ค้ำประกันที่เกี่ยว
 กับที่ค้ำประกัน ๆ ทั่ว

จึงแจ้งมาเพื่อทราบและถือเป็นแนวทางปฏิบัติโดยเคร่งครัด ทั้งนี้ได้แนบตัวอย่าง
 พันธบัตรรัฐบาล ตั๋วแลกเงิน ตั๋วสัญญาใช้เงิน และเช็คธนาคาร เป็นผู้สั่งจ่ายหรือรับรองเป็น
 หลักประกัน (Cashier Cheque) มาด้วยแล้ว รวมเอกสาร 6 แผ่น

พล.ท.อ. ฝรั่งค์ มหามนต์
 อธิบดีกรมตำรวจ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ พันตำรวจตรี ชัมรงค์ วงษ์แบน

เกิดวันที่ 23 กรกฎาคม 2500

ประวัติการศึกษา

- จบการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนเบญจมราชูทิศ
- จบปริญญาตรีนิติศาสตร์บัณฑิต (เกียรตินิยมอันดับสอง) มหาวิทยาลัยรามคำแหง ปี พ.ศ. 2521
- จบการอบรมเป็นนายตำรวจสัญญาบัตรหลักสูตร เม.รบ. นรท. (พ) รุ่นที่ 9 พ.ศ. 2522

ประวัติการรับราชการ

- ดำรงตำแหน่ง รอง สวส. สภ.อ. เมืองเพชรบุรี พ.ศ. 2522
- ดำรงตำแหน่ง รอง สว.สภ. กิ่ง อ.หนองหญ้าปล้อง เพชรบุรี พ.ศ. 2523
- ดำรงตำแหน่ง รอง สวป.สภ.อ. เมือง เพชรบุรี พ.ศ. 2524
- ดำรงตำแหน่ง รอง สวป.สภ.อ. เมืองสมุทรสงคราม พ.ศ. 2525
- ดำรงตำแหน่ง รอง สวส.สน. อุทธรณ์ พ.ศ. 2526
- ดำรงตำแหน่ง รอง สวส. สน.ปทุมวัน พ.ศ. 2527
- ดำรงตำแหน่ง รอง สว.สส. สน.ปทุมวัน พ.ศ. 2528
- ดำรงตำแหน่ง รอง สว.สส. สน.บางรัก พ.ศ. 2530
- ดำรงตำแหน่ง สว.สส. สน.อุทธรณ์ พ.ศ. 2533